

(For Dutch text, please scroll down)

Dear art lover,

Every other week art critic Rob Perrée discusses a work of art from the collection at Readytex Art Gallery. This week the work 'Coronie wiki', mixed media on canvas, 150 cm wide x 100 cm high, 2011, by René Tosari.

René Tosari, "Coronie wiki", mixed media on canvas, 150 x 100 cm, 2011

"Sometimes they look like people, sometimes like animals, but often they seem like something halfway between human and animal. There are also shapes that look more like signs, like symbols. The small 'islands' are reminiscent of halved oranges."

This is a sentence that I needed for this series last year, in order to describe the imagery of the large painting 'Diversity is Power' from René Tosari (Meerzorg, 1948). An imagery with detours, with signs and symbols of which you have to figure out the meaning; an imagery that is not averse to a touch of surrealism.

How different it is with this work. Here Tosari more closely approaches the reality, even if the formal setting is more artificial than reality. It resembles a collection of postcards that have fluttered down into a woody landscape. The images on the cards are clear: children, buildings, a statue, nature. The meaning can be deduced from the texts that Tosari has incorporated on the canvas. And from the title: The painting 'Coronie wiki' (Coronie wake up) is an appeal to the community - in this case the district Coronie serves as an example - to wake up and make sure that her children are provided with good education so that later on, they can be proud and know that they are respected. This looks like the 'old' Tosari. The artist with a mission. The artist who was, mostly in the eighties and especially through his graphical prints, deeply committed to changing his country. The artist who found it more important that his work had an impact, rather than it bringing him artistic appreciation or financial gain.

It is striking that 'Coronie wiki' comes from a series of canvases that he made in his last year in the Netherlands. He would soon turn 65 and he had decided that he would return to Suriname. His task in the Netherlands was done. This task included among other things, that he wanted to give children the opportunity to develop themselves creatively. It seems as though he wants to pass that ideal on to his homeland. But this canvas, and other paintings in this series as well, breathe a sense of yearning for Suriname. It seems as though he has taken inspiration from old family photos. He has resurrected those memories in his work, in order to prepare for his return. In those memories a symbolic and a surreal imagery is of little use. Those styles stand for a sublimated reality. Tosari wants to return to the true reality. And that includes a message.

Rob Perrée

Want to see this and other work of René Tosari 'up close and personal'? That's possible at Readytex Art Gallery, Maagdenstraat 44-upstairs, Paramaribo. www.readytexartgallery.com/renetosari/

Rob Perrée is art historian and works as freelance writer, art critic and curator, specialized in contemporary (Afro-) American art, African art and art using new media. His work has appeared in countless catalogues, books, magazines and newspapers. He is editor of *Sranan Art Xposed*, editor in chief of *Africanah.org* and a member of the editing team of *Pf Photo Magazine*. His website: <http://robperree.com>

Beste kunstliefhebber,

Om de twee weken bespreekt kunstcriticus Rob Perrée in deze rubriek een kunstwerk uit de collectie van Readytex Art Gallery.

Deze week het werk 'Coronie wiki', mixed media op canvas, 150 cm breed x 100 cm hoog, 2011, van René Tosari.

René Tosari, "Coronie wiki", mixed media op canvas, 150 x 100 cm, 2011

"Soms lijken het mensen, soms lijken het dieren, vaak ook houden ze het midden tussen mens en dier. Er zijn ook vormen die meer weg hebben van tekens, van symbolen. De kleine 'eilandjes' doen denken aan gehalveerde sinaasappels."

Deze zin had ik vorig jaar in deze serie nodig om de beeldtaal van het grote doek 'Diversity is Power' van René Tosari (Meerzorg, 1948) te omschrijven. Een beeldtaal met omwegen, met tekens en symbolen waarvan je de betekenis moet achterhalen; een beeldtaal die niet wars is van een vleug surrealisme.

Hoe anders is dat bij dit werk. Hier nadert Tosari de werkelijkheid, al is de formele setting kunstmatiger dan de werkelijkheid. Het lijkt een verzameling prentbriefkaarten die in een bosachtig landschap is neergedwarreld. De beelden op de kaarten zijn duidelijk: kinderen, gebouwen, een standbeeld, natuur. De betekenis laat zich raden via de teksten die Tosari in het doek verwerkt heeft. En in de titel. Het schilderij 'Coronie wiki' roept de gemeenschap op – in dit geval dient het district Coronie als voorbeeld – om wakker te worden en voor goed onderwijs voor haar kinderen te zorgen zodat ze zich later trots kunnen voelen en zich gerespecteerd weten. Dit lijkt op de 'oude' Tosari. De kunstenaar met een missie. De kunstenaar die zich met name in de jaren tachtig

en vooral via grafische kunst inzette om zijn land te veranderen. De kunstenaar die het belangrijker vond dat zijn werk effect had dan dat het hem artistieke of financiële waardering opleverde.

Opvallend is dat 'Coronie wiki' voortkomt uit een serie doeken die hij in het laatste jaar in Nederland maakte. Hij zou spoedig 65 worden en hij had besloten dat hij terug zou gaan naar Suriname. Zijn taak in Nederland zat erop. Die taak hield onder meer in dat hij kinderen de kans wilde geven om zich creatief te ontwikkelen. Dat ideaal lijkt hij aan zijn vaderland door te willen geven. Maar uit dit doek, en uit de andere schilderijen uit deze serie, spreekt ook een verlangen naar Suriname. Het lijkt alsof hij zich heeft laten inspireren door oude familiefoto's. Hij heeft die herinneringen in zijn werk teruggehaald om zich voor te bereiden op zijn terugkeer. In die herinneringen heeft een symbolische en surrealistische beeldtaal weinig nut. Die stijlmiddelen staan voor een gesublimeerde realiteit. Tosari wil terug naar de echte werkelijkheid. En ... daar hoort een boodschap bij.

Rob Perrée

Meer werk van René Tosari 'in levende lijve' ontmoeten? Dat kan. Bij Readytex Art Gallery, Maagdenstraat 44-boven, Paramaribo. www.readytexartgallery.com/renetosari/

Rob Perrée is kunsthistoricus en werkt als freelance schrijver, kunstcriticus en curator, gespecialiseerd in hedendaagse (Afro-)Amerikaanse kunst, Afrikaanse kunst, Surinaamse kunst en kunst die gebruik maakt van nieuwe media.

Zijn werk is verschenen in talloze catalogi, boeken, tijdschriften en dagbladen. Hij is redacteur van *Sranan Art Xposed*, hoofdredacteur van *Africanah.org* en lid van het redactieteam van *Pf Photo Magazine*. Zijn website: <http://robperree.com>

Readytex Art Gallery

A: Maagdenstraat 44 bv Paramaribo, Suriname

Ph: 421750 | **F:** 471507 | **M:** 0894-5911

E: info@readytexartgallery.com | **W:** www.readytexartgallery.com

FB: www.facebook.com/Readytex.Art.Gallery